

ת"פ (קריות) 40221-09-20 - מדינת ישראל נ' חאלד עתמה

ת"פ (קריות) 40221-09-20 - מדינת ישראל נ' חאלד עתמהשלוש קריות

ת"פ (קריות) 40221-09-20

מדינת ישראל

נגד

חאלד עתמה

בית משפט השלום בקריות

[28.01.2025]

כבוד השופטת סימי פלג קימלוב

החלטה

רקע

1. בפני בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש כנגדו, בשל אי עמידת המאשימה בדרישות חובת היידוע כלפיו.
2. הנאשם טוען, כי לא קיבל את מכתב היידוע שנשלח אליו לגרסת המאשימה ביום 05.08.2020.
3. טוענת באת כוח הנאשם, כי לנאשם טענות הגנה כבדות משקל שבכוונת הנאשם לשטוח בפני המאשימה ויש בכוחן לטענתו, כדי להשפיע על ההחלטה אם להגיש כתב אישום אם לאו.
4. ב"כ הנאשם הפנתה להנחיית פרקליט המדינה וציינה פסקי דין בתמיכה לטענותיה ולפיהן המאשימה לא קיימה את חובת היידוע הקבועה בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשנ"ב-1982 (להלן: "החסד"פ"; ובהנחיה 14.21.
5. לטענת המאשימה מכתבי היידוע נשלחו לכתובתו של הנאשם כפי שהיא מופיעה במרשם האוכלוסין של משרד הפנים בהתאם לנדרש על פי החוק והפסיקה. לטענתה, כתובת זו גם הופיעה בחקירותיו של הנאשם.
6. למען שלמות התמונה אציין כי כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות כי פעל במטרה לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו - 157 עבירות לפי סעיף 117(ב) לחוק מע"מ וכן כי השתמש בכל מרמה או תחבולה או שהרשה לאחר להשתמש בהן או עשה מעשה אחר במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס - עבירה לפי סעיף 117 (ב) (8) לחוק מע"מ וזאת בתקופה שבין 1.3.17-30.6.18.

דיון והכרעה

7. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ועיינתי בהנחיית פרקליט המדינה 14.21 "הליכי יידוע ושימוע בהליכים פליליים", באתי לכלל מסקנה שדין הבקשה להתקבל באופן חלקי בלבד, כך שעל המאשימה לאפשר לנאשם לקיים שימוע בדיעבד, שעה שכתב האישום עודנו תלוי ועומד אך בטרם התקדמות כלשהי בהליך.
8. בענייננו, המאשימה קיימה את דרישות החוק כדי לעמוד בחזקת תקינות המעשה המנהלי ובחזקה הקבועה בסעיף 60א(ג) לחסד"פ בדבר הוכחת עצם המשלוח. לשון החוק מציגת מפורשות: "נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדן גם בלא חתימה על אישור מסירה". דהיינו, על מנת לעמוד בחזקה וליהנות מהפטור בדבר הצגת אישור מסירה חתום, יש להוכיח לכל הפחות את עצם המשלוח.
9. כפי שעולה מתדפיס "מעקב משלוחים" מכתב היידוע נשלח כדן בתאריך 13.08.2020 ולפי החובה המוטלת המאשימה, לכתובתו המעודכנת של הנאשם במשרד הפנים, בכתובת אותה מסר בחקירתו באותה העת. לאחר שהמכתב הוחזר בציון "לא נדרש", רק אז הוגש כתב האישום.
- מכאן, שהמאשימה אכן פעלה לשליחת מכתב אל הכתובת הידועה של הנאשם, ובכך עמדה בחובתה המרכזית על פי דין.
10. באשר לשאלה האם המאשימה לא עמדה בחובתה לפעול "בשקידה סבירה" על מנת שמכתב היידוע יימסר לתעודתו, אני סבורה, כי הגם שאין לדרוש מהמאשימה לפעול בכל דרך אפשרית על מנת לאתר את הנאשם, בנסיבות המקרה דנן ובהינתן שמכתב היידוע חזר מסיבת אי דרישה על ידי הנמען, המאשימה יכולה הייתה לפעול בדרכים נוספות, ללא השקעת מאמצים בלתי סבירים, על מנת לאתר את הנאשם ולוודא שהמכתב יימסר לתעודתו. כך, יכולה הייתה המאשימה לנסות ולאתר את הנאשם באמצעות הטלפון הנייד שלו.
11. מנגד, אין בידי לקבל את דרישת ההגנה לחייב את המאשימה לפעול לביטול כתב האישום לאחר הגשתו.
12. באיזון בין השיקולים והאינטרסים השונים בהליך זה, כאשר מחד המאשימה עמדה בחובתה המרכזית על פי דין ופעלה לשליחת מכתב ידוע לכתובת הידועה של הנאשם, לכתובת הרשמית המעודכנת, ומאידך המאשימה יכולה הייתה לבצע פעולות נוספות ללא השקעת מאמצים בלתי סבירים אני סבורה שיש ללכת במקרה דנן בדרך הביניים, מכוח עקרון הבטלות היחסית, ולפיו יש לאפשר לנאשם לקיים הליך שימוע בדיעבד, כשכתב האישום נותר תלוי ועומד אך בטרם התקדמות בהליך המשפטי.

13. אכן, קיום הליך שימוע בדיעבד שונה מקיום שימוע כשלא תלוי ועומד כתב אישום כנגד הנאשם, אך אין בו כדי לפגוע במהותו הבסיסית של הליך השימוע.
- יפים לעניינו הדברים שנאמרו בע"פ (מחוזי - ים) 30541/06 מדינת ישראל נ' יצחק בן אברהם כהן (25.2.2005): "עיון בחוק והשוואתו להצעת החוק מלמד כי הפרת חובת היידוע אינה אמורה להביא לתוצאה כה קיצונית של ביטול האישום. כאשר סבר המחוקק, כי הפרת זכויות דיוניות של נאשמים מצדיקה סנקציה מקדמית עוד בטרם תיבחן שאלת נפקות ההפרה על האישום במסגרת הכרעת-הדין - עשה זאת במפורש. כך למשל הורה בסעיף 77 לחוק, כי הפרת החובה להעמיד לידי הנאשם את חומר החקירה לפי סעיף 74 לחוק תגרור "סנקציה", לפיה לא תוכל התביעה להגיש את הראייה לבית-המשפט. בסעיף 60א לא קבע המחוקק כי הפרת חובת היידוע או פגיעה בזכות השימוע יביאו לביטול האישום. יתירה מכך: בהצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 26) (זכות שימוע), התשנ"ט-1999, נאמר כי "לא יוגש כתב אישום בעבירה מסוג פשע נגד חשוד שביקש לממש את זכותו לשימוע לפני שניתנה לו הזדמנות נאותה לממש את הזכות". העובדה שבחוק לא אומצה הצעה זו, מלמדת על כך שהמחוקק לא ראה בהפרת החובות האמורות כמצדיקות ביטול אישומים, ובפרט כאשר ניתן לרפא את הפגמים הנ"ל בעריכת שימוע מאוחר. לכך יש להוסיף, כי המחוקק לא מצא לנכון לכלול ברשימת הטענות המקדמיות שיש בהן כדי להביא לביטול אישום לפי סעיף 149 לחוק, פגמים בהליך הגשת כתב-האישום - בכלל, ובזיקה לזכות השימוע - בפרט".
14. מכאן, כי יש לשמור את הסנקציה של ביטול כתב אישום, למקרים חריגים ויוצאי דופן ולטעמי זה אינו המקרה החריג. יש להפעיל את מבחן הבטלות היחסית שעל פיו הגעה לתוצאה של ביטול אישום תהיה רק כאשר מדובר בפגם קיצוני בחומרתו בקבלת ההחלטה המנהלית, תוך איזון בין השיקולים השונים. יש לבצע את האיזון בין הפגיעה באינטרס הנאשם אל מול הפגיעה באינטרס בציבור. כל מקרה צריך להיבחן לנסיבותיו, בשים לב למכלול הנתונים, העבירה הנטענת, חומרתה, האינטרס הציבורי, וחומרת הפגיעה בנאשם מנגד.
15. לפיכך, במקרה שלפנינו שעה שהמאשימה עמדה בחובותיה הבסיסיות על פי דין ולצד זאת קיים אינטרס ציבורי לקידום מהיר של ההליך, נכון לערוך איזון ולהסתפק בקיום שימוע בדיעבד.
- סופו של דבר, אני מורה למאשימה לאפשר לנאשם לקיים הליך שימוע בדיעבד, כשכתב האישום נותר תלוי ועומד אך בטרם התקדמות בהליך פלילי.
- אשר על כן, אני מורה על ביטול הדיון הקבוע ליום 4.2.25 וקובעת לדיון ליום 15.5.25 שעה 09:00.
- נוכח העובדה שחומר החקירה מצוי בידי ההגנה זה מכבר המאשימה תקיים הליך שימוע בתוך 30 ימים ובתיאום עם ב"כ המבקש.
- המזכירות תמציא החלטתי לצדדים.
- ניתנה היום, כ"ח טבת תשפ"ה, 28 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.